НАМЈЕРНЕ РЕЧЕНИЦЕ

Намјерне реченице исказују намјеру вршења радње главне реченице.

*Отишао је у књижару **да** купи књигу.*

*Прочитао је књигу поново **да** би је боље разумио.*

*Пошао је на игралиште **не** би **ли** тамо нашао своје другове.*

*Носио је дречаву одјећу **како** би га сви уочили.*

Из наведених примјера видимо да се као везници користе *да*, *не ли* и *како*. Предикати у намјерним реченицама са везницима *не ли* и *како* могу да буду само у облику потенцијала.

Додатак: Код прилошких одредби за узрок и намјену важну улогу у разликовању играју приједлози *због* и *ради*. *Због* означава узрок, а *ради* намјеру.

Отишао је у болницу **због** болести.

Отишао је у болницу **ради** лијечења.

Прилошку одредбу за намјеру из другог примјера претвори у зависну реченицу!

Реченица за вјежбање:

Када се вратио са ходочашћа, одлучио је да сагради манастир да би га посветио Светом Николи, свом свецу заштитинику.

ДОПУСНЕ РЕЧЕНИЦЕ

Допусне реченице износе препреку за вршење радње главе реченице, при чему се и поред те препреке радња извршава, односно она се допушта.

Иако *је био болестан, Иван је дошао на посао.*

Хладно ми је ***мада*** *сам се добро обукао.*

Премда *пада киша, она иде вани.*

Ићи ћу, ***макар*** *послије жалио због тога.*

За увођење допусних реченица користе се везници *иако, премда, мада* и *макар*. *Иако, премда* и *мада* су међусобно замјењиви.

Иако / Мада / Премда *нисмо били сигурни у своје знање, добро смо урадили тест.*

Задатак! У сљедећим примјерима пронађи прилошке одредбе за допуштање и преобликуј их у допусне реченице.

Шетао је улицом упрскос великој киши.

Гледајући пажљиво, ипак није могао да нађе никакву ману.

Не радећи ништа, он добро живи.

Реченица за вјежбање:

Премда њихове неподопштине никад нису биле од најгоре врсте, и нико није уморен, нити му се десило што непоправљиво, него су више биле обесне пакости, живот у селу постаде несносан.

Исход:

Ученик препознаје и разликује намјерне и условне речнице.

У свакодневном говору познаје правилну употребу приједлога *због* и *ради*.